

Advies voor het Nationale Hervormingsprogramma van België in het kader van de strategie EU 2020

- Op eigen initiatief
- Voorbereid door de werkgroep Strategieën
- Goedgekeurd door de algemene vergadering van 27 oktober 2010 (zie bijlage 1)
- De oorspronkelijke taal van dit advies is het Nederlands

Situering

Op 11 oktober 2010 vond op initiatief van de beleidscel van de Eerste minister een overleg plaats met de raden FRDO, CRB en NAR, de sociale partners en het middenveld over het Nationale Hervormingsprogramma, dat ons land in november 2010 moet indienen bij de EU in het kader van de strategie EU2020.

De FRDO formuleerde als raad een gemeenschappelijke inbreng voor dit overleg, en deze tienpuntennota wordt nu als advies “voor het Nationale Hervormingsprogramma van België in het kader van de strategie EU 2020” aan de Algemene Vergadering van 27/10/2010 voorgelegd. De FRDO adviezen bracht reeds vroeger adviezen uit over de Nationale Hervormingsprogramma's en de Vooruitgangsrapporten in het kader van de Lissabon-strategie: zie “Advies over het Nationale Hervormingsprogramma voor de omzetting van de “Geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid 2005-2008”, “Advies voor het Vooruitgangsverslag over de Lissabonstrategie – uitvoering van het Nationale hervormingsprogramma van België” en “Advies voor het Vooruitgangsverslag 2007 over de Lissabonstrategie – uitvoering van het Nationale hervormingsprogramma van België”.

Inhoud van het advies

1. De FRDO meent dat in vergelijking met de Lissabonstrategie, de EU2020 de ambitie heeft een transversaler strategie te zijn die in zekere mate ook de sociale en milieudimensie meeneemt. De raad waardeert dat de strategie op een slimme, duurzame en inclusieve groei mikt, wat kan bijdragen tot een duurzame ontwikkeling van onze maatschappij.
2. Daarnaast zullen nu de EU2020 en de Nationale Hervormingsprogramma's gekoppeld worden aan de stabiliteits- en groeipact-programma's, vanuit het perspectief van gezonde overheidsfinanciën en het binnen de perken houden van de staatsschuld.
3. In het algemeen is een geïntegreerde beleidsbenadering nodig van sociale, financieel-economische en milieukwesties, om inconsistenties te vermijden. In die optiek vindt de FRDO het ook wezenlijk de verbanden te verduidelijken tussen de EU2020 als korte en middellange termijnvisie, en de Europese strategie duurzame ontwikkeling (EUSDS) als langetermijnvisie. De raad herinnert eraan dat duurzame ontwikkeling als richtinggevend beleidsbeginsel in het Verdrag van Lissabon ingeschreven staat (art. 3.3).
4. Door een koppeling aan de strategie duurzame ontwikkeling kan men vermijden dat de EU2020 in conflict komt met een aantal thema's die geen deel uitmaken van deze strategie, zoals de Europese strategie biodiversiteit bijvoorbeeld, en kan men zelfs nagaan of deze elementen zelf geen opportuniteiten creëren voor een duurzame, slimme en inclusieve groei.
5. In diezelfde context vraagt de FRDO ook oog te hebben voor de internationale dimensie. Naast het bewaken van onze eigen internationale concurrentiepositie dient onderzocht op welke manier een slimme, duurzame en inclusieve groei kan bijdragen tot het verminderen van armoede wereldwijd en tot een duurzame ontwikkeling in het Zuiden (kennis- en technologieoverdracht ...). Zonder oog voor de Noord-Zuiddimensie en zonder de noodzakelijke investeringen in de landen van het Zuiden, onder meer om het hoofd te bieden aan de klimaatverandering, dreigen onze eigen inspanningen te worden ondermijnd.

6. De EU2020 stelt terecht dat werkgelegenheid een absolute prioriteit is in de EU. Hierbij dient niet alleen aandacht te gaan naar het kwantitatieve aspect, maar ook naar de kwaliteit van de jobs (de FRDO verwijst in deze materie naar de werkzaamheden van de NAR en de CRB in dit kader). De FRDO heeft er in verschillende adviezen op gewezen dat een vergroening van de economie talrijke “green jobs” kan opleveren. De overheid dient in dit kader een ruimer beroep te doen op het derde-investeerdersstelsel, om zowel nieuwe jobs te creëren als de energie-efficiëntie te bevorderen en het aandeel van hernieuwbare energie te vergroten.
7. De FRDO ondersteunt de initiatieven in het kader van de EU2020 op het vlak van innovatie, en de inspanningen die in dit verband gepland zijn om de investeringen in onderzoek en ontwikkeling op te drijven, het onderwijs- en scholingsniveau te verhogen en het ondernemerschap te bevorderen. De raad meent dat dergelijke inspanningen mede kunnen bijdragen tot andere doelstellingen, zoals een grotere energie-efficiëntie van productieprocessen, gebouwen en transport, en een groei van het aandeel hernieuwbare energie in onze energieproductie. Dit zal op zijn beurt zowel onze economische afhankelijkheid verminderen als bijdragen tot het klimaatbeleid en het realiseren van sociale doelstellingen. . Innovatie kan naast de energie-efficiëntie ook de materiaal-efficiëntie van onze economie bevorderen, en dat is meteen ook één van de “flagship” initiatieven die binnen de EU2020-strategie gedefinieerd werden (“efficiënt gebruik van hulpbronnen”) en waar ons land zich voor dient te engageren in zijn NHP. Niet alleen een energie-maar ook een grondstofefficiënte economie is immers cruciaal om crisissen te vermijden, en een beleid met indicatoren op dit vlak is dan ook onontbeerlijk.
8. De FRDO waardeert dat armoedebestrijding, één van de elementen van een sociaal beleid, in de EU één van de 5 doelstellingen van de EU2020 is. Het is belangrijk ook op dit vlak over goede indicatoren te beschikken om het beleid te oriënteren. De FRDO meent dat het nuttig zou zijn bij de invulling van de strategie ook gebruik te maken van de definitie van armoede volgens de Europese Armoedegrens (gelijk aan 60% van het nationaal mediaan inkomen), van een indicator inzake tewerkstellingsgraad en van de gini-coëfficiënt, die de ongelijkheid en de kloof tussen inkomens weergeeft. Daarnaast moet er ruimte zijn voor nieuwe indicatoren die een beter beeld geven van het multidimensionale karakter van armoede.
9. De FRDO wijst op het belang van effectbeoordeling (impact assessment) als instrument om nationale en internationale, korte- en langetermijn, sociale, economische en ecologische aspecten van een beleidsvraagstuk af te wegen en geïntegreerde beslissingen te nemen. Dit instrument dient dan ook een centrale plaats in te nemen in het EU2020-proces, en in het NHP. De procedure van duurzame-ontwikkelingseffectbeoordeling (DOEB), die de vorige federale regering opstartte, dient hier vermeld.
10. Tenslotte onderstreept de FRDO het belang van de *governance* bij het opstellen van het NHP. Het is noodzakelijk dat beleidsmakers en administraties van alle betrokken federale en regionale departementen elkaar versterken bij het opstellen en uitvoeren van het NHP. Om een voldoende draagvlak te creëren voor deze strategie bij het publiek, is het ook belangrijk alle stakeholders te betrekken. De FRDO waardeert dan ook het initiatief voor overleg dat de Eerste minister op 11 oktober 2010 georganiseerd heeft, en is bereid om ook in de toekomst verder bij te dragen tot het proces, in de hiertoe geëigende vorm.

Bijlage 1 Stemgerechtigde leden van de algemene vergadering die deelnamen aan de stemming over dit advies

- de 4 voor- en ondervoorzitters:

T. Rombouts, A. Panneels, *J. Turf*, *I. Callens*

- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming:

J. Miller (IEW), *S. Van Dyck (BBL)*, Roland de Schaetzen (Natagora)

- 4 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelingssamenwerking:

J. Dalemans (Broederlijk Delen), B. Gloire (Oxfam), Gert Vandermosten (VODO), Nicolas Van Nuffel (CNCD)

- 1 van de 2 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties die de belangen van verbruikers verdedigen:

C. Rousseau (Test Achat)

- 4 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:

D. Van Oudenhoven (CGSLB), *S. Storme (FGTB), Anne De Vlaminck (ACV-CSC), Daniel Van Daele (FGTB)*

5 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:

I. Chaput (Essenscia), M.-L. Semaille (Fédération wallonne de l'agriculture), P. Vanden Abeele (Unie van Zelfstandige Ondernemers), *Anne Defourny (Fédération des entreprises belges), Ann Nachtergaele (FEVIA)*

- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus:

Lieve Helsen (KUL), M. Carnol (ULg), *E. Zaccai (ULB)*

Totaal: 24 van de 38 stemgerechtigde leden

Opmerking: de namen van leden die nog niet bij wet benoemd zijn, staan in cursief.

Bijlage 2

Vergaderingen voor de voorbereiding van dit advies

De werkgroep *Strategieën voor duurzame ontwikkeling* vergaderde op 27 september 2010 en 5 oktober 2010 om dit advies voor te bereiden. Op 24 juni 2010 vond een hoorzitting plaats over het thema.

Bijlage 3

Deelnemers aan de voorbereiding van dit advies

Ondervoorzitter

- Jan TURF (BBL)

Stemgerechtigde leden FRDO en hun vertegenwoordigers

- Antoinette BROUYAUX (Assoc 21)
- Marie CORS (IEW)
- Arnaud DEPLAE (UCM)
- Anne DE VLAMINCK (CSC)
- Jacqueline MILLER (IEW)
- Leo SLEUWAEGEN (KUL/Ugent)
- Geert VANCRONENBURG (VBO)
- Gert VANDERMOSTEN (VODO)
- Diana VAN OUDENHOVEN (CGSLB)
- Geert VANCRONENBURG (VBO)
- Lars VANDEKEYBUS (ABVV)
- Anaïs DEVILLE (CRIOC)

- Jan VANDERMOSTEN (WWF)

Waarnemers

- Michèle PANS (CRB)

Sprekers/experts

- Hans NAUDTS en
- Aart GEENS (beleidscel van de eerste minister)

Secretariaat FRDO

- Jan DE SMEDT
- Koen MOERMAN